

Βρυξέλλες, 31 Μαΐου 2018
(OR. en)

9522/18

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0197 (COD)**

**FSTR 23
REGIO 31
FC 24
CADREFIN 50
IA 151
CODEC 897**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Μαΐου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 372 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 372 final.

σνημμ.: COM(2018) 372 final

Στρασβούργο, 29.5.2018
COM(2018) 372 final

2018/0197 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής

{SEC(2018) 268 final} - {SWD(2018) 282 final} - {SWD(2018) 283 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στις 2 Μαΐου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027¹. Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνονται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής.

Η διοικητική απλούστευση έχει οριστεί ως βασικός στόχος στο έγγραφο προβληματισμού για τα οικονομικά της ΕΕ, καθώς και στην εκ των υστέρων αξιολόγηση και στη δημόσια διαβούλευση. Η πείρα δείχνει ότι οι κανόνες είναι υπερβολικά περίπλοκοι και αποσπασματικοί, με αποτέλεσμα οι διαχειριστές προγραμμάτων και οι τελικοί δικαιούχοι να υφίστανται περιττή επιβάρυνση.

Για λόγους συνέπειας² με άλλες πολιτικές της ΕΕ στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι κανόνες υλοποίησης και εφαρμογής του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής διέπονται, στο μέτρο του δυνατού, από τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων («ΚΚΔ»). Ο κανονισμός αυτός θεσπίζει κοινές διατάξεις και για επτά ταμεία επιμερισμένης διαχείρισης σε επίπεδο ΕΕ:

- ΤΣ: Ταμείο Συνοχής
- ΕΤΘΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας³
- ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- ΕΚΤ+: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+⁴
- ΤΑΜΕ: Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης⁵
- ΤΕΑ: Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας⁶.
- ΜΔΣΘ: Μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων⁷

Για να υπάρξει συνέπεια με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το εν λόγω πρόγραμμα θα επικεντρωθεί στην «ευρωπαϊκή αριστεία» (παραγωγή και αξιοποίηση νέας γνώσης), ενώ το ΕΤΠΑ θα εστιαστεί σε θέματα «περιφερειακής σημασίας» (διάδοση της υπάρχουσας γνώσης και τεχνολογίας σε τόπους που το έχουν ανάγκη, ενσωμάτωσή τους σε τοπικό επίπεδο μέσω έξυπνων στρατηγικών εξειδίκευσης).

Για να υπάρξει συνέπεια με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), ενισχύονται η συνέργεια και συμπληρωματικότητα εκεί όπου ο ΜΣΕ θα επικεντρωθεί ιδίως στο «κεντρικό δίκτυο» ενώ το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής θα παρέχουν επίσης στήριξη για το «εκτεταμένο δίκτυο», εξασφαλίζοντας μεταξύ άλλων την περιφερειακή και τοπική πρόσβαση σε αυτό, καθώς και τις συγκοινωνιακές συνδέσεις στις αστικές περιοχές.

Για λόγους απλούστευσης και σαφήνειας της νομοθεσίας, ο παρών κανονισμός ορίζει διατάξεις που εφαρμόζονται τόσο στο ΕΤΠΑ όσο και στο Ταμείο Συνοχής, το οποίο

¹ COM(2018) 322 final της 2.5.2018.

² Για μια πιο ολοκληρωμένη συζήτηση των συνεργειών, της συνοχής και της συνέπειας με τις άλλες πολιτικές της ΕΕ, βλ. εκτίμηση επιπτώσεων.

³ [Παραπομπή].

⁴ [Παραπομπή]: εκτός από το «πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία» και το «πρόγραμμα της Ένωσης για την υγεία».

⁵ [Παραπομπή]: μόνο οι συνιστώσες επιμερισμένης διαχείρισης.

⁶ [Παραπομπή].

⁷ [Παραπομπή]: εκτός του «προγράμματος για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων».

παρεμβαίνει στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», ενώ το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg).

Ωστόσο, λόγω του ειδικού χαρακτήρα των προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου της «ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας» (Interreg) στα οποία συμμετέχουν πολλά κράτη μέλη και τρίτες χώρες, ένας ειδικός κανονισμός για τον στόχο της «ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας» (Interreg) καθορίζει ειδικούς κανόνες που συμπληρώνουν τόσο τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων όσο και τον παρόντα κανονισμό.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ως ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2021 και υποβάλλεται για μια Ένωση 27 κρατών μελών, σύμφωνα με την κοινοποίηση της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ, βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που ελήφθη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Η δράση της ΕΕ αιτιολογείται από το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ): «Η Ένωση αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής. Ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών».

Οι στόχοι του ΕΤΠΑ ορίζονται στο άρθρο 176 της ΣΛΕΕ: «Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση, μέσω συμμετοχής στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξή τους καθώς και στη μετατροπή των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή».

Οι στόχοι του Ταμείου Συνοχής ορίζονται στο άρθρο 177 της ΣΛΕΕ: «Ένα Ταμείο Συνοχής, ιδρυθέν με την ίδια διαδικασία, συμμετέχει χρηματοδοτικά σε σχέδια περιβάλλοντος και διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της υποδομής των μεταφορών».

Επιπλέον, στο άρθρο 174 της ΣΛΕΕ αναφέρεται ότι θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, στις περιοχές που συντελείται βιομηχανική μετάβαση και στις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.

Το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι θεσπίζονται ειδικά μέτρα που λαμβάνουν υπόψη τη διαρθρωτική οικονομική και κοινωνική κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών, η οποία σε συνδυασμό με ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αναχαιτίζει σημαντικά την ανάπτυξή τους.

Επικουρικότητα και αναλογικότητα

Κατά την εκτίμηση επιπτώσεων⁸ διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν πολλοί λόγοι για τους οποίους η δράση σε επίπεδο ΕΕ επιφέρει προστιθέμενη αξία στη δράση που αναλαμβάνεται σε εθνικό επίπεδο. Στους λόγους αυτούς περιλαμβάνονται και οι ακόλουθοι:

- Σε πολλές χώρες, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής αντιπροσωπεύουν το 50 % τουλάχιστον των δημόσιων επενδύσεων – αυτά τα κράτη μέλη δεν θα είχαν

⁸ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. Εκτίμηση επιπτώσεων SWD(2018)282, κεφάλαιο 3.1 σχετικά με την επικουρικότητα και την προστιθέμενη αξία του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής.

διαφορετικά την **οικονομική δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τέτοιου είδους επενδύσεις.**

- Υπάρχουν σημαντικά δυνητικά **δευτερογενή αποτελέσματα** πέρα από τα εθνικά και περιφερειακά σύνορα, για παράδειγμα όσον αφορά τις επενδύσεις στην καινοτομία και στις ΜΜΕ. Ο ρόλος της δράσης σε επίπεδο ΕΕ είναι πολύ σημαντικός για την παραγωγή αυτών των δευτερογενών αποτελεσμάτων και την αποφυγή υποεπενδύσεων. Επιπλέον, οι επενδύσεις πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να μεγιστοποιούν τα δευτερογενή αποτελέσματα.
- Στις περισσότερες περιφέρειες, ακόμη και στις πιο ανεπτυγμένες, οι **στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)** αποτελούν σταθερό στρατηγικό πλαίσιο για τις επενδύσεις και επιφέρουν υψηλή προστιθέμενη αξία. Προέκυψαν από την απαίτηση στρατηγικού προγραμματισμού για τη στήριξη από το ΕΤΠΑ και την αντίστοιχη προϋπόθεση. Πράγματι, τα οφέλη των στρατηγικών αυτών τείνουν να είναι μεγαλύτερα στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες (ιδίως στις σκανδιναβικές χώρες, στην Αυστρία, στη Γερμανία, στην Benelux και στη Γαλλία).
- **Προώθηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ**, στις οποίες περιλαμβάνονται οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας, οι μεταφορές, το περιβάλλον, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σ' αυτήν, η ενέργεια, η εκπαίδευση, οι κοινωνικές πολιτικές και τα κοινωνικά προγράμματα, καθώς και ο διοικητικός εκσυγχρονισμός.
- Το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής παράγουν **απτά αποτελέσματα σε τομείς με ιδιαίτερη σημασία για τους Ευρωπαίους πολίτες** – «Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συμβάλλει στην επίτευξη αποτελεσμάτων στα ζητήματα που είναι σημαντικά για τους Ευρωπαίους»⁹. Η βοήθεια προς τις περιφέρειες για να προσαρμοστούν στην πρόκληση της παγκοσμιοποίησης, η δημιουργία 420 000 νέων θέσεων εργασίας και η υποστήριξη 1,1 εκατ. ΜΜΕ¹⁰, η αντιμετώπιση της αστικής φτώχειας – όλα αυτά είναι προτεραιότητες για τους Ευρωπαίους πολίτες. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλά από αυτά τα αποτελέσματα γίνονται ιδιαίτερα εμφανή εκτός των χωρών συνοχής.

Επιπλέον, οι επιλογές πολιτικής που αναφέρονται στον κανονισμό είναι αναλογικές, μεταξύ άλλων, για τους ακόλουθους λόγους:

- Επιμερισμένη διαχείριση: η διαχείριση των προγραμμάτων δεν γίνεται άμεσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά αντίθετα εφαρμόζονται σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.
- Οι συνδυασμένοι κανόνες (του συναφούς ΚΚΔ και του παρόντος κανονισμού) είναι σαφώς απλούστεροι και περισσότερο ενοποιημένοι σε σύγκριση με τους κανόνες της προηγούμενης περιόδου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Εκ των υστέρων αξιολόγηση

⁹ Βλ. Έγγραφο προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ:

https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-future-eu-finances_el.

¹⁰ Στόχοι για την περίοδο 2014-20

Όσον αφορά τη στρατηγική, τις προτεραιότητες και τις επιπτώσεις της πολιτικής, στην εκ των υστέρων αξιολόγηση υπογραμμίζονται τα ακόλουθα:

- Η στήριξη των ΜΜΕ έχει υψηλό δυναμικό αντίκτυπο. Ωστόσο, η στήριξη θα πρέπει να επικεντρώνεται περισσότερο στην παροχή βοήθειας προς τις δυναμικές ΜΜΕ για να αναπτυχθούν, στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης και στη συμβολή στην προσπάθεια των περιφερειών να ανέλθουν στην οικονομική αλυσίδα, και όχι στην προσπάθεια διατήρησης της οικονομίας του παρελθόντος.
- Ορισμένες δραστηριότητες χωρίς ιδιαίτερο αντίκτυπο, ιδίως η στήριξη σε μεγάλες επιχειρήσεις (η αποτελεσματικότερη στρατηγική για την προσέλκυση μεγάλων επιχειρήσεων δεν είναι τα χρηματοοικονομικά κίνητρα, αλλά η βελτίωση των τοπικών συνθηκών, όπως το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον κ.λπ.). Ομοίως, οι επενδύσεις σε υποδομές αερολιμένων τις περισσότερες φορές δεν απέδωσαν ικανοποιητικά αποτελέσματα και αιτιολογούνται μόνο στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.
- Υψηλής προστιθέμενης αξίας συνεισφορές σε ζητήματα όπως η οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, η βιώσιμη αστική ανάπτυξη και η περιφερειακή συνεργασία.

Τα ζητήματα αυτά έχουν ληφθεί υπόψη στον παρόντα κανονισμό για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, ο οποίος

- διατηρεί τη θεματική συγκέντρωση με βασικές προτεραιότητες: την υποστήριξη στην καινοτομία, την ψηφιακή οικονομία και τις ΜΜΕ μέσω μιας στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης· την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την κυκλική οικονομία σύμφωνα με τη γενική δέσμευση του 25 % για τον στόχο που αφορά το κλίμα.
- Προβλέπει κατάλογο των δραστηριοτήτων που δεν θα υποστηριχθούν, μεταξύ των οποίων η άμεση στήριξη σε μεγάλες επιχειρήσεις, οι υποδομές αερολιμένων (εκτός των εξόχως απόκεντρων περιφερειών) και ορισμένες εργασίες διαχείρισης αποβλήτων (π.χ. οι χώροι υγειονομικής ταφής).
- Αναπτύσσει περαιτέρω την περιφερειακή συνεργασία και τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Επιπλέον, η εκ των υστέρων αξιολόγηση απέδειξε ότι υπάρχουν πολλοί τρόποι βελτίωσης των τρόπων εφαρμογής (ιδίως όσον αφορά την απλούστευση, την ευελιξία και τα χρηματοοικονομικά μέσα). Όλα αυτά λαμβάνονται υπόψη στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Μεταξύ 10 Ιανουαρίου και 9 Μαρτίου 2018 διεξήχθη διαδικτυακά δημόσια διαβούλευση. Η διαβούλευση αφορούσε την πολιτική συνοχής, δηλ. το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής σε συνδυασμό με το ΕΚΤ.

- Όσον αφορά τις σημαντικότερες προκλήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό (94 % των απαντησάντων) ανέφερε τη «μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων» ως πολύ σημαντική ή σημαντική πρόκληση και κατόπιν τη «μείωση της ανεργίας, ποιοτικές θέσεις εργασίας και κινητικότητα του εργατικού δυναμικού» και την «προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας» (91 %).

- Η πρόκληση που θεωρήθηκε ότι αντιμετωπίστηκε με τη μεγαλύτερη επιτυχία (από το 61 %) ήταν η «τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας» και ακολουθούσε η «εδαφική συνεργασία» (59 %).
- Το 76 % περίπου των απαντησάντων έκρινε ότι τα ταμεία προσφέρουν προστιθέμενη αξία σε μεγάλο ή αρκετά μεγάλο βαθμό, ενώ λιγότερο από το 2 % θεωρεί ότι δεν παράγουν καμία προστιθέμενη αξία.
- Μεταξύ των παραγόντων που εμποδίζουν την επίτευξη των στόχων, ως σημαντικότερο εμπόδιο κρίθηκε η πολυπλοκότητα των διαδικασιών (86 %), ακολουθούμενη από τις διαδικασίες γενικού και λογιστικού ελέγχου (68 %) και την έλλειψη ευελιξίας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων (60 %).
- Για την απλούστευση, η συχνότερη επιλογή ήταν «λιγότεροι, σαφέστεροι, συντομότεροι κανόνες» (90%) και ακολουθούσε η «ευθυγράμμιση των κανόνων μεταξύ των ταμείων της ΕΕ» (79%) και η «αυξημένη ευελιξία» όσον αφορά τη διάθεση των πόρων τόσο εντός όσο και εκτός του τομέα ενός προγράμματος (76-77%).

Στις ερωτήσεις με δυνατότητα ελεύθερης απάντησης, οι απαντήσαντες υποστήριξαν έντονα, σε τελική ανάλυση, τα ακόλουθα:

- Πολιτική συνοχής για όλες τις περιφέρειες (αν και η έμφαση πρέπει να δίνεται διαρκώς στις λιγότερο ανεπτυγμένες).
- Καινοτομία στη χάραξη πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης και των έξυπνων επενδύσεων γενικότερα.
- Συνέχιση και ανάπτυξη της θεματικής συγκέντρωσης.
- Εστίαση σε τοπικά προβλήματα (ιδίως βιώσιμη αστική ανάπτυξη).
- Διαπεριφερειακή συνεργασία εντός και εκτός της Ευρώπης. Η συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ έχει μεγάλη σημασία για την έξυπνη εξειδίκευση – η καινοτομία σε τομείς υψηλής τεχνολογίας πολλές φορές εξαρτάται από τις ανταλλαγές και τα δευτερογενή αποτελέσματα της συνεργασίας μεταξύ οικονομικών πόλων ή κόμβων γνώσης στην Ευρώπη.

Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται στον κανονισμό για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, ο οποίος:

- εξακολουθεί να εστιάζει στην αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισοτήτων και στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες πανευρωπαϊκά·
- συνεχίζει και ενισχύει τη θεματική συγκέντρωση στην έξυπνη ανάπτυξη μέσω στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης και στην κυκλική οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα·
- εξακολουθεί να υποστηρίζει τη διαπεριφερειακή συνεργασία, την οποία επεκτείνει στην έξυπνη εξειδίκευση·
- προωθεί την τοπική ανάπτυξη η οποία βασίζεται σε ολοκληρωμένες εδαφικές και τοπικές στρατηγικές και ενθαρρύνει τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη καθώς και την ανάπτυξη ικανοτήτων σ' αυτόν τον τομέα.

Επιπλέον, ο κανονισμός ΚΚΔ θα διαμορφώσει ένα πλαίσιο για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής με σκοπό:

- την απλούστευση των πολύπλοκων διαδικασιών που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·
- την αύξηση της ευελιξίας για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων απειλών·
- την ευθυγράμμιση των κανόνων μεταξύ των διαφόρων ταμείων που καλύπτονται.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Η παρούσα πρόταση υποστηρίζεται από εκτίμηση επιπτώσεων. Ωστόσο, οι κύριες επιλογές και προτιμώμενη επιλογή δεν είναι δυνατόν να οριστικοποιηθούν ούτε να αξιολογηθούν οι οικονομικές επιπτώσεις, αν δεν αποφασιστούν τα συνολικά χρηματοδοτικά κονδύλια και ο μηχανισμός κατανομής.

Οι επιλογές προβλέπουν μείωση του προϋπολογισμού κατά 7 % με τους ακόλουθους τρόπους:

- Επιλογή 1: Περικοπές σε όλους τους τομείς
- Επιλογή 2: Μείωση της συνεισφοράς για τις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες.
- Επιλογή 3: Διατήρηση της στήριξης σε βασικούς τομείς (θεματική συγκέντρωση) και μείωση σε άλλους θεματικούς τομείς.

Η επιλογή 3 είναι η προτιμώμενη επιλογή, μεταξύ άλλων, για τους ακόλουθους λόγους:

- Διατήρηση της εστίασης σε θέματα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας ΕΕ, για τα οποία τα στοιχεία που προέκυψαν από την αξιολόγηση δείχνουν ότι η πολιτική είχε τον εντονότερο αντίκτυπο.
- Πολλές από τις μεγαλύτερες προκλήσεις (παγκοσμιοποίηση και οικονομικός μετασχηματισμός, μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, περιβαλλοντικές προκλήσεις, μετανάστευση και θύλακες αστικής φτώχειας) επηρεάζουν ολόένα και περισσότερο πολλές περιφέρειες σε όλη την ΕΕ, περιλαμβανομένων και περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών. Η επένδυση της ΕΕ είναι, αφενός, αναγκαία και, αφετέρου, ένδειξη αλληλεγγύης.
- Διατήρηση της κρίσιμης μάζας – οι επενδύσεις στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες έχουν ήδη μειωθεί κατά κεφαλήν.
- Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στη δημόσια διαβούλευση υποστηρίζουν το ΕΤΠΑ σε όλες τις περιφέρειες. Το σενάριο αυτό διασφαλίζει επίσης καλύτερη προβολή των ταμείων της πολιτικής για τη συνοχή σε όλα τα κράτη μέλη.

Η έκθεση υποβλήθηκε δύο φορές στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου, η οποία διατύπωσε τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε
<p>1ος γύρος: αρνητική γνώμη</p> <p>1) Στην έκθεση δεν λαμβάνονται υπόψη οι συνέπειες από τη μείωση των χρηματοδοτικών ικανοτήτων του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής.</p>	<p>1) Μείωση της χρηματοδότησης κατά 10 % έχει πλέον διαμορφωθεί στο τμήμα 3.2 βάσει τριών διαφορετικών επιλογών.</p> <p>2) Το κείμενο και τα γραφήματα του</p>

<p>2) Στην έκθεση δεν εξηγείται με ποιον τρόπο η αλλαγή των στόχων και των κριτηρίων διάθεσης των κονδυλίων θα δώσουν νέα κατεύθυνση στο πρόγραμμα.</p> <p>3) Στην έκθεση δεν εξετάζονται πιθανές (υπο)επιλογές για τη γεωγραφική κάλυψη, την περιφερειακή επιλεξιμότητα και μέσα χρηματοδοτικών κονδυλίων στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής.</p> <p>4) Στην έκθεση δεν διερευνώνται επαρκώς οι συνέπειες από τις αλλαγές στους μηχανισμούς υλοποίησης.</p>	<p>τμήματος 3.2 παρουσιάζουν τον επαναπροσαντολισμό του προγράμματος βάσει των διαφόρων επιλογών.</p> <p>3) Στο τμήμα 3.2 περιγράφονται τρεις επιλογές γεωγραφικών και θεματικών κονδυλίων, με ενδείξεις για την κύρια γραμμή του επαναπροσαντολισμού.</p> <p>4) Το κεφάλαιο σχετικά με τους μηχανισμούς υλοποίησης αναπτύχθηκε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου (βλ. πιο κάτω το τμήμα σχετικά με το σχόλιο 8).</p>
<p>2ος γύρος: θετική γνώμη με τις ακόλουθες επιφυλάξεις:</p> <p>1) Το περιεχόμενο και οι επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής (θεματική συγκέντρωση) δεν είναι αρκετά σαφείς. Η αναθεωρημένη έκθεση δεν παρέχει επαρκείς αποδείξεις σχετικά με το ότι η θεματική συγκέντρωση θα συμβάλει στην εξομάλυνση των περιφερειακών και εθνικών ανισοτήτων.</p> <p>2) Η έκθεση δεν αναφέρει τους μελλοντικούς τρόπους εφαρμογής της «μεθόδου του Βερολίνου» για την κατανομή της χρηματοδότησης και τους λόγους για τους οποίους δεν εξετάζονται εναλλακτικές επιλογές.</p> <p>3) Η έκθεση δεν περιγράφει το πεδίο εφαρμογής και τον πιθανό αντίκτυπο ενός ευρωπαϊκού διασυννοριακού μηχανισμού.</p> <p>4) Η έκθεση δεν διευκρινίζει τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των ΕΤΠΑ/ΤΣ και του νέου προγράμματος στήριξης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.</p>	<p>1) Το περιεχόμενο όλων των επιλογών αναφέρεται τώρα στις σελίδες 28-29 και παρουσιάζεται με δυνατότητα σύγκρισης στον πίνακα 7. Στο σχήμα 5 εξετάζεται ο θεματικός αντίκτυπος της προτιμώμενης επιλογής ανά κράτος μέλος. Οι επιπτώσεις των διαφόρων επιλογών στον περιφερειακό και εθνικό ρυθμό ανάπτυξης εξετάζονται και συγκρίνονται με το μακροοικονομικό μοντέλο QUEST στο κείμενο των σελίδων 30-31, καθώς και στους αριθμούς του πίνακα 9 και στα σχήματα 6 και 7.</p> <p>2) Η μέθοδος του Βερολίνου περιγράφεται τώρα σε πλαίσιο στη σελίδα 29, μαζί με τους λόγους για τη διατήρηση αυτής της μεθόδου και τη μη εξέταση εναλλακτικών επιλογών.</p> <p>3) Ο διασυννοριακός μηχανισμός περιγράφεται στις σελίδες 41-42. Υπάρχει παραπομπή σε έκθεση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις και η πηγή αναφέρεται σε υποσημείωση.</p> <p>4) Η σχέση με το πρόγραμμα στήριξης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αναφέρεται τώρα λεπτομερώς στη σελίδα 60.</p>

Απλούστευση

Πράγματι, υπάρχουν στοιχεία για σημαντικές διοικητικές δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, οι οποίες σε πρόσφατη μελέτη¹¹ εκτιμώνται σε 3 % του μέσου κόστους των προγραμμάτων για το ΕΤΠΑ και σε 2,2 % για το Ταμείο Συνοχής. Η διοικητική επιβάρυνση για τους δικαιούχους (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) είναι υψηλότερη.

Τα περισσότερα από τα μέτρα απλούστευσης για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής θα δημιουργηθούν από τον ΚΚΔ. Πολλά από τα μέτρα είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν εκ των προτέρων αλλά η μελέτη εκτιμά ότι:

- Η πιο εκτεταμένη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους (ή πληρωμών που βασίζονται σε όρους) για το ΕΤΠΑ θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά τις συνολικές διοικητικές δαπάνες - κατά 20-25 % αν οι επιλογές αυτές εφαρμοστούν σε όλους τους τομείς.
- Αυτή η αναλογικότερη προσέγγιση όσον αφορά τους ελέγχους και τους λογιστικούς ελέγχους συνεπάγεται σημαντική μείωση του αριθμού των επαληθεύσεων και του ελεγκτικού φόρτου για προγράμματα «χαμηλού κινδύνου». Με τον τρόπο αυτό μειώνονται οι συνολικές διοικητικές δαπάνες του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής κατά 2-3 % και κατά πολύ μεγαλύτερο ποσό οι δαπάνες για τα προγράμματα που επηρεάζονται.

Ηλεκτρονική συνοχή και ανταλλαγή δεδομένων

Για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020, υπήρχε απαίτηση θέσπισης συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ δικαιούχων και διαχειριστικών αρχών καθώς και μεταξύ των διαφόρων αρχών του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Ο παρών κανονισμός βασίζεται σε αυτό και αναπτύσσει περαιτέρω ορισμένες πτυχές όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων. Όλα τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση της προόδου κατά την υλοποίηση, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων και των επιδόσεων των προγραμμάτων, θα διαβιβάζονται πλέον ηλεκτρονικά και κάθε δύο μήνες, το οποίο σημαίνει ότι η πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων θα επικαιροποιείται σε σχεδόν πραγματικό χρόνο.

Δεδομένα δικαιούχων και πράξεων θα δημοσιοποιούνται σε ηλεκτρονική μορφή σε δικτυακό τόπο τον οποίο θα διαχειρίζεται η διαχειριστική αρχή.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση της Επιτροπής για ένα πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο προβλέπει ποσό 273 δισ. ευρώ για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής κατά την περίοδο 2021-2027.

Κονδύλια για το ΕΤΠΑ και το ΤΣ σε εκατ. για την περίοδο 2021-2027

ΕΤΠΑ και ΤΣ συνολικά	241 978
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	200 629
• Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη	190 752
• Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία	8 430
• Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και αραιοκατοικημένες περιοχές	1 447

¹¹ Spatial Foresight & t33, New assessment of administrative costs and burden in ESI Funds, preliminary results.

Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)	41 349
<ul style="list-style-type: none"> • εκ των οποίων συνεισφορά στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» Μεταφορές 	10 000

5. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Η υλοποίηση και εφαρμογή του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από τον ΚΚΔ. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει συνεπώς να εξεταστεί στο πλαίσιο αυτό και η έμφαση δίνεται κυρίως στα καίρια ζητήματα στρατηγικής σημασίας, τα οποία είναι ιδίως:

- Οι κύριες προτεραιότητες και τα θέματα-στόχοι.
- Το πλαίσιο δεικτών για την παρακολούθησή τους.
- Η προσέγγιση για ορισμένα εδάφη, καθώς και για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

Κεφάλαιο I – Κοινές διατάξεις

Προσέγγιση παρέμβασης

Ο κανονισμός για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής υιοθετεί τους στόχους πολιτικής που ορίζονται στον ΚΚΔ και τους αναπτύσσει σε ειδικούς στόχους που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, των οποίων η παρακολούθηση είναι δυνατόν να γίνει με τους κατάλληλους δείκτες.

Καθορίζει επίσης έναν περιορισμένο κατάλογο μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο παρέμβασης των ταμείων. Σκοπός του πεδίου εφαρμογής των ταμείων και του καταλόγου των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων είναι να διασφαλίσουν ότι η επενδυτική στήριξη είναι ανάλογη των στοιχείων της αξιολόγησης και των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο για την πολιτική όσο και για τη βιωσιμότητα: οι χώροι υγειονομικής ταφής, οι υποδομές αεροδρομίων, η καπνοβιομηχανία, ο παροπλισμός των πυρηνικών εγκαταστάσεων δεν θα υποστηριχτούν.

Θεματική συγκέντρωση

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, παρά τη μείωση του προϋπολογισμού, εξακολουθεί να υπάρχει μια κρίσιμη μάζα επενδύσεων, ο κανονισμός για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής διατηρεί τις απαιτήσεις για τη θεματική συγκέντρωση. Η πλειονότητα των πόρων (65 % έως 85 %) θα επικεντρωθεί στη συμβολή σε στόχους πολιτικής για τους οποίους από τα στοιχεία της αξιολόγησης και την εκτίμηση επιπτώσεων προκύπτει ότι έχουν την υψηλότερη προστιθέμενη αξία, αλλά και τη μεγαλύτερη συμβολή στις προτεραιότητες της ΕΕ:

- ΣΠ 1: «μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού»·
- ΣΠ 2: «μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων»·

Για να μπορέσει να υπάρξει ευελιξία, τα κριτήρια για τη θεματική συγκέντρωση θα εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο.

Για χώρες με:	ελάχιστο % «ΣΠ 1»	ελάχιστο % «ΣΠ 2»
ΑΕΕ κάτω από 75 %	35 %	30 %
ΑΕΕ 75-100 %	45 %	30 %
ΑΕΕ πάνω από 100 %	60 %	άνευ αντικειμένου ΣΠ 1 και ΣΠ 2 τουλάχιστον 85%

Δείκτες

Με σκοπό τη συνεπή παρακολούθηση των επιδόσεων, ο προτεινόμενος κανονισμός διατηρεί επίσης και εξειδικεύει το κοινό σύνολο δεικτών εκροών, ενώ ταυτόχρονα προσθέτει για πρώτη φορά ένα κοινό σύνολο δεικτών αποτελεσμάτων. Το τελευταίο σύνολο δίνει τη δυνατότητα να αναφέρονται τα αποτελέσματα σε πραγματικό χρόνο στην πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων και να συγκρίνονται μεταξύ προγραμμάτων και κρατών μελών. Τα αποτελέσματα θα λαμβάνονται επίσης υπόψη σε συζητήσεις για τις επιδόσεις και σε επιτυχείς αξιολογήσεις και θα διευκολύνουν την παρακολούθηση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη νομοθεσία της ΕΕ.

Οι αξιολογήσεις θα διενεργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της Διοργανικής Συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016¹², με την οποία τα τρία θεσμικά όργανα επιβεβαίωσαν ότι οι αξιολογήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και πολιτικής θα πρέπει να αποτελούν τη βάση των εκτιμήσεων επιπτώσεων για τις επιλογές περαιτέρω δράσης. Στις αξιολογήσεις θα εκτιμηθούν τα αποτελέσματα του προγράμματος επί τόπου με βάση τους δείκτες/στόχους του προγράμματος και μια λεπτομερή ανάλυση του βαθμού στον οποίο το πρόγραμμα είναι συναφές, αποτελεσματικό, αποδοτικό, προσφέρει προστιθέμενη αξία για την ΕΕ και είναι συνεκτικό με άλλες πολιτικές της ΕΕ. Οι αξιολογήσεις θα περιλαμβάνουν διδάγματα, προβληματισμούς και ευκαιρίες για την περαιτέρω βελτίωση των δράσεων και του αντικτύπου τους.

Κεφάλαιο II – Ειδικές διατάξεις για την αντιμετώπιση ιδιαίτερων εδαφικών χαρακτηριστικών

Ο κανονισμός προβλέπει επίσης την απόδοση ιδιαίτερης έμφασης στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, καθορίζοντας ότι το 6 % των πόρων του ΕΤΠΑ θα διατεθεί στον συγκεκριμένο τομέα με εδαφικά μέσα. Οι ολοκληρωμένες στρατηγικές εδαφικής και τοπικής ανάπτυξης αναμένεται να εξασφαλίσουν τη συνοχή των παρεμβάσεων. Προκειμένου να διευκολύνει και να υποστηρίξει την ανάπτυξη ικανοτήτων των παραγόντων, τις καινοτόμες δράσεις, τη γνώση, την ανάπτυξη πολιτικής και την επικοινωνία στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, ο κανονισμός προβλέπει επίσης τη θέσπιση της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας την οποία θα διαχειρίζεται η Επιτροπή.

Όλα τα αστικά εργαλεία συνδυάζονται σε ένα ενιαίο πρόγραμμα (την Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία) που υλοποιείται υπό καθεστώς άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για να προσφέρουν στις πόλεις ένα συνεκτικό προϊόν, το οποίο περιλαμβάνει ανταλλαγές, ανάπτυξη ικανοτήτων, πιλοτικές δράσεις και επικοινωνία.

¹² Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

Ο κανονισμός θεσπίζει επίσης ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση των ειδικών συνθηκών όσον αφορά τις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Μεταξύ αυτών είναι και τα συστήματα αντιστάθμισης του μεταφορικού κόστους και οι επενδύσεις. Επίσης, οι απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης για τις περιοχές αυτές είναι λιγότερο αυστηρές από εκείνες που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 177 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 178 και το άρθρο 349,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹³,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 176 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο και το άρθρο 174 δεύτερο και τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, το ΕΤΠΑ πρέπει να συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών και της καθυστέρησης που εμφανίζουν οι πλέον μειονεκτικές περιοχές, μεταξύ των οποίων χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής οι περιφέρειες που πάσχουν από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως οι υπερβόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες, καθώς και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.
- (2) Το Ταμείο Συνοχής ιδρύθηκε με στόχο να συμβάλει στην επίτευξη του γενικού στόχου για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης με την παροχή χρηματοδοτικών συνεισφορών στους τομείς του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων στον ευρύτερο τομέα της υποδομής των μεταφορών («ΔΕΔ-Μ»), όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵.
- (3) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [νέος ΚΚΔ]¹⁶ θεσπίζει κοινούς κανόνες που εφαρμόζονται σε πολλά ταμεία, μεταξύ των οποίων στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στο

¹³ ΕΕ C της , σ. .

¹⁴ ΕΕ C της , σ. .

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

¹⁶ [Πλήρης παραπομπή - νέος ΚΚΔ].

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), στο Ταμείο Συνοχής, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), στο Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (ΤΑΜ), στο Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) και στο Μέσο για τη Διαχείριση των Συνόρων και των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) τα οποία λειτουργούν με βάση ένα κοινό πλαίσιο («τα ταμεία»).

- (4) Για λόγους απλούστευσης, οι κανόνες που εφαρμόζονται τόσο στο ΕΤΠΑ όσο και στο Ταμείο Συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 θα πρέπει να καθοριστούν σε έναν ενιαίο κανονισμό, ο οποίος θα καλύπτει και τα δύο ταμεία.
- (5) Οι οριζόντιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στο άρθρο 10 της ΣΛΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ, θα πρέπει να τηρούνται κατά την εφαρμογή του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, λαμβανομένου υπόψη του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και να εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα σύμφωνα με το άρθρο 9 της Σύμβασης και σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για προϊόντα και υπηρεσίες. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να στοχεύουν στην εξάλειψη των ανισοτήτων, στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, καθώς και στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Τα ταμεία δεν θα πρέπει να υποστηρίζουν δράσεις που καλλιεργούν οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων. Οι στόχοι του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής θα πρέπει να επιδιώκονται στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και της προώθησης από την Ένωση του στόχου της διατήρησης, της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στα άρθρα 11 και 191 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, λαμβανομένης υπόψη της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει». Για να προστατευτεί η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς, οι πράξεις προς όφελος επιχειρήσεων θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, όπως ορίζονται στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ.
- (6) Είναι αναγκαίο να προβλεφθούν διατάξεις για το ΕΤΠΑ και την υποστήριξη που παρέχει, αφενός, στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» και, αφετέρου, στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) (ΕΕΣ/Interreg).
- (7) Για να προσδιοριστεί το είδος των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να υποστηρίξονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, θα πρέπει να καθοριστούν ειδικοί στόχοι πολιτικής για την παροχή στήριξης από τα ταμεία αυτά, ώστε να διασφαλιστεί ότι συμβάλλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους κοινούς στόχους πολιτικής που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxx [νέος ΚΚΔ].
- (8) Σε έναν όλο και περισσότερο διασυνδεδεμένο κόσμο και δεδομένης της δυναμικής του δημογραφικού και μεταναστευτικού ζητήματος, είναι σαφές ότι η μεταναστευτική πολιτική της Ένωσης απαιτεί μια κοινή προσέγγιση, η οποία να βασίζεται στις συνέργειες και στις συμπληρωματικότητες των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η παροχή συνεκτικής, ισχυρής και συνεπούς στήριξης για την αλληλεγγύη και τον επιμερισμό των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών όσον

αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να παρέχει στήριξη για τη διευκόλυνση της μακροπρόθεσμης ένταξης των μεταναστών.

- (9) Προκειμένου να στηρίζουν τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες για να αντιμετωπίσουν τις νέες προκλήσεις και για να είναι σε θέση να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ασφάλειας για τους πολίτες τους, καθώς και να προλαμβάνουν τη ριζοσπαστικοποίηση, οι επενδύσεις στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ θα πρέπει να συμβάλλουν, με τη συνέργεια και τη συμπληρωματικότητα των άλλων πολιτικών της Ένωσης, στην οικοδόμηση της ασφάλειας σε τομείς στους οποίους είναι αναγκαίο να υπάρχουν ασφαλείς και σίγουροι δημόσιοι χώροι και υποδομές ζωτικής σημασίας, όπως είναι οι μεταφορές και η ενέργεια.
- (10) Επιπλέον, οι επενδύσεις στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ θα πρέπει να συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενός πλήρους δικτύου ψηφιακών υποδομών υψηλής ταχύτητας και στην προώθηση της καθαρής και βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας.
- (11) Λόγω του γενικού στόχου του Ταμείου Συνοχής που προβλέπεται στη ΣΛΕΕ, είναι αναγκαίο να καθοριστούν και να περιοριστούν οι ειδικοί στόχοι για τις συνεισφορές του Ταμείου Συνοχής.
- (12) Προκειμένου να βελτιωθεί η συνολική διοικητική ικανότητα των θεσμικών οργάνων και η διακυβέρνηση στα κράτη μέλη που υλοποιούν προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη», είναι αναγκαίο να καταστεί δυνατή η στήριξη μέτρων στο πλαίσιο όλων των ειδικών στόχων.
- (13) Προκειμένου να προωθηθούν και να ενισχυθούν τα μέτρα συνεργασίας για τα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη», είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η συνεργασία με τους εταίρους τόσο στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους όσο και μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών σε σχέση με τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο όλων των ειδικών στόχων. Αυτού του είδους η ενισχυμένη συνεργασία συμπληρώνει τη συνεργασία στο πλαίσιο της ΕΕΣ/Interreg και θα πρέπει ιδίως να υποστηρίξει τις διαρθρωμένες εταιρικές σχέσεις με σκοπό την εφαρμογή περιφερειακών στρατηγικών, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενίσχυση της καινοτομίας στις περιφέρειες της Ευρώπης: στρατηγικές για μια ανθεκτική, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη¹⁷. Επομένως, οι εταίροι μπορούν να προέρχονται από οποιαδήποτε περιφέρεια στην Ένωση, αλλά και από διασυνοριακές περιφέρειες και περιφέρειες που καλύπτονται στο σύνολό τους από μακροπεριφερειακή στρατηγική ή στρατηγική θαλάσσιας λεκάνης ή από συνδυασμό και των δύο.
- (14) Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και τη δέσμευσή της όσον αφορά τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, τα Ταμεία θα συμβάλουν στην ενσωμάτωση των δράσεων για το κλίμα και στην επίτευξη συνολικού στόχου το 25 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ να στηρίζει στόχους που συνδέονται με το κλίμα. Οι πράξεις στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ αναμένεται να συνεισφέρουν το 30 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του ΕΤΠΑ σε στόχους που συνδέονται με το κλίμα. Οι πράξεις στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής αναμένεται να συνεισφέρουν το 37 % του

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 8ης Ιουλίου 2017 - COM(2017) 376 final.

συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του Ταμείου Συνοχής σε στόχους που συνδέονται με το κλίμα.

- (15) Για να μπορέσει το ΕΤΠΑ να παρέχει στήριξη στο πλαίσιο της ΕΕΣ/Interreg όσον αφορά τόσο τις επενδύσεις σε υποδομές και τις συναφείς επενδύσεις, όσο και τις δραστηριότητες κατάρτισης και ένταξης, είναι ανάγκη να προβλεφθεί ότι το ΕΤΠΑ μπορεί, επίσης, να εξασφαλίσει υποστήριξη για δραστηριότητες στο πλαίσιο των ειδικών στόχων του ΕΚΤ+, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [νέο ΕΚΤ+]¹⁸.
- (16) Προκειμένου οι περιορισμένοι πόροι να αξιοποιηθούν με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο, η στήριξη παραγωγικών επενδύσεων από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του σχετικού ειδικού στόχου θα πρέπει να περιοριστεί μόνο στις πολύ μικρές, στις μικρές και στις μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής¹⁹, εκτός από τις περιπτώσεις όπου οι επενδύσεις αφορούν τη συνεργασία με ΜΜΕ σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.
- (17) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να συμβάλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση και στη μείωση των διαφορών όσον αφορά τα επίπεδα ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών, καθώς και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω της δέσμευσης για απαλλαγή από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Επομένως, η στήριξη από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» θα πρέπει να επικεντρωθεί στις βασικές προτεραιότητες της Ένωσης, σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/xxx [νέος ΚΚΔ]. Ως εκ τούτου, η στήριξη από το ΕΤΠΑ θα πρέπει να επικεντρώνεται στους στόχους πολιτικής για «μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού» και «μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων». Η εν λόγω θεματική συγκέντρωση θα πρέπει να επιτευχθεί σε εθνικό επίπεδο, επιτρέποντας παράλληλα την ευελιξία σε επίπεδο επιμέρους προγραμμάτων και μεταξύ των τριών ομάδων κρατών μελών που έχουν σχηματιστεί ανάλογα με το αντίστοιχο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα του καθενός. Επιπλέον, η μεθοδολογία για την κατηγοριοποίηση των κρατών μελών θα πρέπει να καθοριστεί λεπτομερώς, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών.
- (18) Προκειμένου η στήριξη να επικεντρωθεί στις βασικές προτεραιότητες της Ένωσης, κρίνεται επίσης σκόπιμο να τηρηθούν οι απαιτήσεις για τη θεματική συγκέντρωση καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, ακόμη και στην περίπτωση μεταφορών μεταξύ των προτεραιοτήτων εντός του ίδιου προγράμματος ή μεταξύ διαφορετικών προγραμμάτων.
- (19) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να καθοριστούν τα διάφορα είδη δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι δυνατόν να υποστηριχθούν μέσω επενδύσεων από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, σύμφωνα με τους αντίστοιχους στόχους τους όπως ορίζονται στη ΣΛΑΕ. Το Ταμείο Συνοχής θα πρέπει να μπορεί να στηρίζει επενδύσεις για το περιβάλλον και το ΔΕΔ-Μ. Όσον αφορά το ΕΤΠΑ, ο κατάλογος των δραστηριοτήτων

¹⁸ [Πλήρης παραπομπή - νέο ΕΚΤ+].

¹⁹ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

θα πρέπει να απλουστευθεί και θα πρέπει να μπορεί να στηρίζει επενδύσεις στις υποδομές, επενδύσεις σε σχέση με την πρόσβαση στις υπηρεσίες, παραγωγικές επενδύσεις σε εξοπλισμό, λογισμικό και άυλα περιουσιακά στοιχεία για τις ΜΜΕ, καθώς και μέτρα σχετικά με την ενημέρωση, την επικοινωνία, τις μελέτες, τη δικτύωση, τη συνεργασία, την ανταλλαγή εμπειριών και τις δραστηριότητες με τη συμμετοχή οικονομικών πόλων. Προκειμένου να υποστηριχθεί η υλοποίηση του προγράμματος, και τα δύο ταμεία θα πρέπει να μπορούν να υποστηρίζουν και δραστηριότητες τεχνικής βοήθειας. Τέλος, προκειμένου να υπάρξει πρόβλεψη για τη στήριξη ευρύτερου φάσματος παρεμβάσεων όσον αφορά τα προγράμματα Interreg, το πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να συμπεριλάβει την κοινή χρήση ευρέος φάσματος εγκαταστάσεων και ανθρώπινων πόρων, καθώς και τις δαπάνες που συνδέονται με τα μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΕΚΤ+.

- (20) Τα έργα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, θα εξακολουθήσουν να χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής τόσο μέσω της επιμερισμένης όσο και μέσω της άμεσης διαχείρισης στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΔ).
- (21) Παράλληλα, είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ των δραστηριοτήτων οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη της χρηματοδότησης, που προβλέπεται ήδη από την εν λόγω οδηγία. Επιπλέον, θα πρέπει να οριστεί ρητά ότι οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ της ΣΛΕΕ δεν είναι επιλέξιμα για υποστήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.
- (22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο που σημειώνουν χρησιμοποιώντας του κοινούς δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι. Οι κοινοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να συμπληρώνονται, όταν χρειάζεται, από ειδικούς ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων. Με βάση τις πληροφορίες που θα διαβιβάζουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα συντάσσει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού χρησιμοποιώντας για τον σκοπό αυτό ένα βασικό σύνολο δεικτών που καθορίζεται στο παράρτημα ΙΙ.
- (23) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, θα πρέπει να αξιολογούνται τα ταμεία με βάση πληροφορίες που συλλέγονται από ειδικές απαιτήσεις παρακολούθησης και ταυτόχρονα να αποφεύγονται οι υπέρμετρες ρυθμίσεις και η διοικητική επιβάρυνση, ιδίως για τα κράτη μέλη. Οι απαιτήσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ταμείων στην πράξη.
- (24) Για να μεγιστοποιηθεί η συμβολή στην εδαφική ανάπτυξη, οι δράσεις στον τομέα αυτόν θα πρέπει να βασίζονται σε ολοκληρωμένες εδαφικές στρατηγικές μεταξύ άλλων και στις αστικές περιοχές. Ως εκ τούτου, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ θα πρέπει

²⁰ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

να παρέχεται μέσω των μορφών που προβλέπονται στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ] εξασφαλίζοντας την ανάλογη συμμετοχή των τοπικών, περιφερειακών και δημοτικών αρχών.

- (25) Στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, θεωρείται αναγκαία η στήριξη τη ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών, δημογραφικών και κοινωνικών προκλήσεων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών αστικών περιοχών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και την αναγκαιότητα προώθησης των διασυνδέσεων μεταξύ αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου. Οι αρχές για την επιλογή των αστικών περιοχών όπου θα υλοποιηθούν ολοκληρωμένες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και τα ενδεικτικά ποσά για τις εν λόγω δράσεις θα πρέπει να οριστούν στα προγράμματα που υπάγονται στον στόχο «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη», διαθέτοντας το 6 % τουλάχιστον των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο για τον σκοπό αυτό. Θα πρέπει επίσης να οριστεί ότι το εν λόγω ποσοστό θα πρέπει να τηρηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού σε περίπτωση μεταφοράς μεταξύ των προτεραιοτήτων ενός προγράμματος ή μεταξύ προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ενδιάμεσης επανεξέτασης.
- (26) Προκειμένου να εντοπιστούν ή να προβλεφθούν λύσεις οι οποίες θα αντιμετωπίζουν τα ζητήματα που συνδέονται με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη σε ενωσιακό επίπεδο, η πρωτοβουλία «Αστικές καινοτόμες δράσεις» στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θα πρέπει να αντικατασταθεί από μια «Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία» η οποία θα υλοποιηθεί υπό καθεστώς άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης. Η πρωτοβουλία αυτή θα πρέπει να καλύπτει όλες τις αστικές περιοχές και να υποστηρίζει το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ²¹.
- (27) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, ιδίως με την έγκριση μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, για την χορήγηση πρόσθετων κονδυλίων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές προκειμένου να αντισταθμιστεί το πρόσθετο κόστος που συνεπάγονται για τις περιοχές αυτές ένα ή περισσότερα από τα προβλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, δηλαδή η μεγάλη απόσταση, ο νησιωτικός χαρακτήρας, η μικρή έκταση, η δύσκολη μορφολογία και το κλίμα, η οικονομική εξάρτηση από μικρό αριθμό προϊόντων, και τα οποία είναι μόνιμα και σωρευτικά και αναχαιτίζουν σημαντικά την ανάπτυξή τους. Τα κονδύλια αυτά μπορούν να καλύπτουν επενδύσεις, λειτουργικές δαπάνες και υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας με σκοπό την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που προκαλείται από τους παραπάνω περιορισμούς. Η λειτουργική ενίσχυση μπορεί να καλύπτει δαπάνες υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών και ενισχύσεις εκκίνησης επιχειρήσεων για υπηρεσίες μεταφορών, καθώς και δαπάνες για πράξεις που συνδέονται με προβλήματα αποθήκευσης, το υπερβολικό μέγεθος και τη συντήρηση των εργαλείων παραγωγής και την έλλειψη ανθρώπινου κεφαλαίου στην τοπική αγορά. Για να προστατευτεί η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς, και όπως συμβαίνει με όλες τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, οποιαδήποτε στήριξη του ΕΤΠΑ για τη χρηματοδότηση λειτουργικών και επενδυτικών ενισχύσεων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές θα πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις όπως ορίζονται στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ.
- (28) Για την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο

²¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το Αστικό Θεματολόγιο της ΕΕ της 24ης Ιουνίου 2016.

290 της ΣΛΕΕ, ώστε να προσαρμόζει, όπου δικαιολογείται, το παράρτημα ΙΙ στο οποίο παρατίθεται κατάλογος των δεικτών που χρησιμοποιούνται ως βάση για την παροχή πληροφοριών προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομένων, οι δε διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου²². Ειδικότερα, για να εξασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματική πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομένων της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (29) Καθώς ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής για τη μείωση των κύριων περιφερειακών ανισοροπιών στην Ένωση, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη ενώ αντίθετα μπορεί, λόγω της έκτασης των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών, της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών και των περιορισμένων οικονομικών πόρων των κρατών μελών και των περιφερειών, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους ειδικούς στόχους και το πεδίο εφαρμογής της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) όσον αφορά τον στόχο «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» και τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].
2. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους ειδικούς στόχους και το πεδίο εφαρμογής της στήριξης από το Ταμείο Συνοχής όσον αφορά τον στόχο «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» που αναφέρεται στο [άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α)] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].

²² Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

Άρθρο 2

Ειδικοί στόχοι για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

1. Σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής (ΣΠ) που ορίζονται στο άρθρο [4 παράγραφος 1] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ], το ΕΤΠΑ υποστηρίζει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
 - α) «μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού» («ΣΠ 1») με:
 - i) την ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών·
 - ii) την εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις·
 - iii) την ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ·
 - iv) την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα·
 - β) «μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων» («ΣΠ 2») με:
 - i) την προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης·
 - ii) την προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
 - iii) την ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο·
 - iv) την προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές·
 - v) την προαγωγή της βιώσιμης διαχείρισης του νερού·
 - vi) την προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία·
 - vii) την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον και τη μείωση της ρύπανσης·
 - γ) «μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων» («ΣΠ 3») με:
 - i) την ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας·
 - ii) την ανάπτυξη βιώσιμου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς και διατροφικού ΔΕΔ-Μ·
 - iii) την ανάπτυξη βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα·
 - iv) την προαγωγή της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας·
 - δ) «μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων» («ΣΠ 4») με:

- i) την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών·
 - ii) τη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών·
 - iii) την ακόμη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μεταναστών και των μειονεκτουσών ομάδων, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες·
 - iv) την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με την ανάπτυξη υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης·
- ε) «μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών» («ΣΠ 5») με:
- i) την ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές·
 - ii) την ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών μέσω της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων.
2. Το Ταμείο Συνοχής θα στηρίζει τον ΣΠ 2 και τους ειδικούς στόχους στο πλαίσιο του ΣΠ 3 που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) σημεία ii), iii) και iv).
3. Όσον αφορά τους ειδικούς στόχους που καθορίζονται στην παράγραφο 1, το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, κατά περίπτωση, μπορούν επίσης να στηρίζουν δραστηριότητες στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» οι οποίες:
- α) είτε βελτιώνουν την ικανότητα των αρχών του προγράμματος και των φορέων που συνδέονται με την υλοποίηση των ταμείων·
 - β) είτε ενισχύουν τη συνεργασία με εταίρους τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό ενός κράτους μέλους.

Η συνεργασία που αναφέρεται στο στοιχείο β) περιλαμβάνει τη συνεργασία με εταίρους από διασυνοριακές περιφέρειες, από μη συνορεύουσες περιφέρειες ή από περιφέρειες που βρίσκονται σε έδαφος το οποίο καλύπτεται από μακροπεριφερειακή στρατηγική ή στρατηγική για τη θαλάσσια λεκάνη ή συνδυασμό και των δύο.

Άρθρο 3

Θεματική συγκέντρωση της στήριξης του ΕΤΠΑ

1. Όσον αφορά τα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη», το σύνολο των πόρων του ΕΤΠΑ σε κάθε κράτος μέλος συγκεντρώνεται σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4.

2. Όσον αφορά τη θεματική συγκέντρωση της στήριξης για τα κράτη μέλη που περιλαμβάνουν εξόχως απόκεντρες περιοχές, αντιμετωπίζονται ξεχωριστά οι πόροι του ΕΤΠΑ που διατίθενται ειδικά για προγράμματα στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και οι πόροι που αφορούν τις υπόλοιπες περιφέρειες.
3. Τα κράτη μέλη κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τον λόγο του ακαθάριστου εθνικού τους εισοδήματος ως εξής:
 - α) όσα έχουν λόγο ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ίσο ή μεγαλύτερο από το 100 % του μέσου όρου της ΕΕ («κατηγορία 1»).
 - β) όσα έχουν λόγο ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ίσο ή μεγαλύτερο από το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ («κατηγορία 2»).
 - γ) όσα έχουν λόγο ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος μικρότερο από το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ («κατηγορία 3»).

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο λόγος του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος είναι ο λόγος του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ενός κράτους μέλους, που μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο από το 2014 έως το 2016, προς το μέσο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα των 27 κρατών μελών που μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης για την ίδια περίοδο αναφοράς.

Όσον αφορά τα προγράμματα που εντάσσονται στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, κατηγοριοποιούνται στην κατηγορία 3.

4. Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις ακόλουθες απαιτήσεις για την θεματική συγκέντρωση:
 - α) τα κράτη μέλη της κατηγορίας 1 διαθέτουν τουλάχιστον το 85 % των συνολικών πόρων του ΕΤΠΑ σε προτεραιότητες άλλες εκτός της τεχνικής βοήθειας του ΣΠ 1 και του ΣΠ 2, και τουλάχιστον το 60 % σε προτεραιότητες του ΣΠ 1.
 - β) τα κράτη μέλη της κατηγορίας 2 διαθέτουν τουλάχιστον το 45 % των συνολικών πόρων του ΕΤΠΑ σε προτεραιότητες άλλες εκτός της τεχνικής βοήθειας του ΣΠ 1, και τουλάχιστον το 30 % σε προτεραιότητες του ΣΠ 2.
 - γ) τα κράτη μέλη της κατηγορίας 3 διαθέτουν τουλάχιστον το 35 % των συνολικών πόρων του ΕΤΠΑ σε προτεραιότητες άλλες εκτός της τεχνικής βοήθειας του ΣΠ 1, και τουλάχιστον το 30 % σε προτεραιότητες του ΣΠ 2.
5. Οι απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης που ορίζονται στην παράγραφο 4 τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, καθώς και στην περίπτωση μεταφοράς κονδυλίων του ΕΤΠΑ μεταξύ των προτεραιοτήτων ενός προγράμματος ή μεταξύ προγραμμάτων ή κατά την ενδιάμεση επανεξέταση σύμφωνα με το άρθρο [14] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].
6. Αν τα κονδύλια του ΕΤΠΑ που συνδέονται με τον ΣΠ 1 ή τον ΣΠ 2 ή και τους δύο για ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα μειωθούν έπειτα από αποδέσμευση βάσει του άρθρου [99] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ] ή λόγω δημοσιονομικών διορθώσεων από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο [98] του εν λόγω κανονισμού, η συμμόρφωση με την απαίτηση θεματικής συγκέντρωσης που ορίζεται στην παράγραφο 4 δεν επανεξετάζεται.

Άρθρο 4
Πεδίο εφαρμογής της στήριξης του ΕΤΠΑ

1. Το ΕΤΠΑ στηρίζει τα ακόλουθα:
 - α) επενδύσεις σε υποδομές·
 - β) επενδύσεις για την πρόσβαση σε υπηρεσίες·
 - γ) παραγωγικές επενδύσεις σε ΜΜΕ·
 - δ) εξοπλισμό, λογισμικό και άυλα περιουσιακά στοιχεία·
 - ε) ενημέρωση, επικοινωνία, μελέτες, δικτύωση, συνεργασία, ανταλλαγή εμπειριών και δραστηριότητες με τη συμμετοχή οικονομικών πόλων·
 - στ) τεχνική βοήθεια.

Επιπλέον, είναι δυνατή η στήριξη παραγωγικών επενδύσεων σε επιχειρήσεις άλλες εκτός των ΜΜΕ όταν αφορούν συνεργασία με ΜΜΕ σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που στηρίζονται δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i).

Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του ειδικού στόχου 1 στο πλαίσιο του ΣΠ 1 που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv), το ΕΤΠΑ υποστηρίζει επίσης δραστηριότητες κατάρτισης, διά βίου μάθησης και εκπαίδευσης.

2. Στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg), το ΕΤΠΑ μπορεί επίσης να στηρίζει:
 - α) κοινή χρήση εγκαταστάσεων και ανταλλαγές ανθρώπινων πόρων·
 - β) συνοδευτικές ήπιες επενδύσεις και άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με τον ΣΠ 4 στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/xxxx [νέο ΕΚΤ+].

Άρθρο 5
Πεδίο εφαρμογής της στήριξης του Ταμείου Συνοχής

1. Το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τα ακόλουθα:
 - α) επενδύσεις στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων στους τομείς που συνδέονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενέργεια και παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη·
 - β) επενδύσεις στο ΔΕΔ-Μ·
 - γ) τεχνική βοήθεια.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ισόρροπη κατανομή μεταξύ των επενδύσεων των στοιχείων α) και β).
2. Το ποσό του Ταμείου Συνοχής που μεταφέρεται στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»²³ χρησιμοποιείται για έργα του ΔΕΔ-Μ.

Άρθρο 6
Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής

1. Το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζουν:

²³ Παραπομπή

- α) τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·
 - β) τις επενδύσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴.
 - γ) την παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού·
 - δ) τις προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής²⁵.
 - ε) τις επενδύσεις σε υποδομές αεροδρομίων εκτός εάν γίνονται σε εξόχως απόκεντρες περιφέρειες·
 - στ) τις επενδύσεις σε χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων·
 - ζ) τις επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για την επεξεργασία υπολειμματικών αποβλήτων·
 - η) τις επενδύσεις που συνδέονται με την παραγωγή, την επεξεργασία, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων, με εξαίρεση τις επενδύσεις που συνδέονται με τα καθαρά οχήματα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2009/33/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶.
 - θ) τις επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές σε περιοχές στις οποίες υπάρχουν τουλάχιστον δύο ευρυζωνικά δίκτυα ισότιμης κατηγορίας·
 - ι) τη χρηματοδότηση για την αγορά τροχαίου υλικού με σκοπό τη χρήση σε σιδηροδρομικές μεταφορές, εκτός εάν συνδέεται με:
 - i) απαλλαγή από δημόσια υπηρεσία που έχει ανατεθεί με δημόσιο διαγωνισμό δυνάμει του κανονισμού 1370/2007 όπως τροποποιήθηκε·
 - ii) παροχή υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών σε γραμμές οι οποίες είναι πλήρως ανοικτές στον ανταγωνισμό και ο δικαιούχος είναι νεοεισερχόμενος επιλέξιμος για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [κανονισμός ΕΕ για τις επενδύσεις].
2. Επιπλέον, το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζει τις επενδύσεις στη στέγαση, εκτός εάν σχετίζονται με την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης ή της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
3. Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, αλλά μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα Interreg σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/xxxx [ΕΕΣ (Interreg)].

²⁴ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου.

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

²⁶ Οδηγία 2009/33/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση καθαρών και ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων οδικών μεταφορών (ΕΕ L 120 της 15.5.2009, σ. 5).

Άρθρο 7

Δείκτες

1. Χρησιμοποιούνται οι κοινοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που ορίζονται στο παράρτημα I όσον αφορά το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, και, αν κρίνεται αναγκαίο, ειδικοί για το πρόγραμμα δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων, σύμφωνα με το άρθρο [12 παράγραφος 1] δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), το άρθρο [17 παράγραφος 3] στοιχείο δ) σημείο ii) και το άρθρο [37 παράγραφος 2] στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].
2. Για τους δείκτες εκροών, οι τιμές βάσης ορίζονται σε μηδέν. Τα ορόσημα που έχουν καθοριστεί για το 2024 και οι στόχοι που έχουν τεθεί για το 2029 είναι σωρευτικοί.
3. Σύμφωνα με την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων δυνάμει του άρθρου [38 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i)] του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις σύμφωνα με το παράρτημα II.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 13 για την τροποποίηση του παραρτήματος I ώστε να κάνει τις αναγκαίες προσαρμογές στον κατάλογο των δεικτών που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη και για την τροποποίηση του παραρτήματος II ώστε να κάνει τις αναγκαίες προσαρμογές στις πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις που υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικές διατάξεις για την αντιμετώπιση ιδιαίτερων εδαφικών χαρακτηριστικών

Άρθρο 8

Ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη

1. Το ΕΤΠΑ υποστηρίζει την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη στο πλαίσιο προγραμμάτων και των δύο στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ] σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο II του εν λόγω κανονισμού [νέος ΚΚΔ].
2. Τα κράτη μέλη υλοποιούν την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη, που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ, αποκλειστικά μέσω των μορφών που αναφέρονται στο άρθρο [22] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].

Άρθρο 9

Βιώσιμη αστική ανάπτυξη

1. Το ΕΤΠΑ υποστηρίζει την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη που βασίζεται σε εδαφικές στρατηγικές σύμφωνα με το άρθρο [23] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ] με επίκεντρο στις αστικές περιοχές («βιώσιμη αστική ανάπτυξη») στο πλαίσιο και των δύο στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.
2. Σε εθνικό επίπεδο τουλάχιστον το 6 % των πόρων του ΕΤΠΑ βάσει του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη», εκτός από την τεχνική βοήθεια, θα διατίθεται για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη με τη μορφή τοπικής ανάπτυξης με

πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων ή άλλων εδαφικών εργαλείων στο πλαίσιο του ΣΠ 5.

Το οικείο πρόγραμμα ή τα οικεία προγράμματα καθορίζει/-ουν τα προβλεπόμενα ποσά για τον σκοπό αυτό στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].

3. Το ποσοστό που διατίθεται για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη δυνάμει της παραγράφου 2 τηρείται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού στην περίπτωση μεταφοράς κονδυλίων του ΕΤΠΑ μεταξύ των προτεραιοτήτων ενός προγράμματος ή μεταξύ προγραμμάτων, καθώς και κατά την ενδιάμεση επανεξέταση σύμφωνα με το άρθρο [14] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ].
4. Αν τα κονδύλια του ΕΤΠΑ μειωθούν έπειτα από αποδέσμευση βάσει του άρθρου [99] του κανονισμού (ΕΕ) 2018/xxxx [νέος ΚΚΔ] ή λόγω δημοσιονομικών διορθώσεων από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο [98] του εν λόγω κανονισμού, η συμμόρφωση με την παράγραφο 2 δεν επανεξετάζεται.

Άρθρο 10

Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία

1. Το ΕΤΠΑ υποστηρίζει επίσης την Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία που εφαρμόζει η Επιτροπή υπό καθεστώς άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης.

Η πρωτοβουλία αυτή καλύπτει όλες τις αστικές περιοχές και υποστηρίζει το αστικό θεματολόγιο της ΕΕ.

2. Η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία αποτελείται από τα ακόλουθα τρία σκέλη τα οποία αφορούν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη:

- α) υποστήριξη δημιουργίας ικανοτήτων·
- β) υποστήριξη καινοτόμων δράσεων·
- γ) υποστήριξη της γνώσης, της ανάπτυξης πολιτικής και της επικοινωνίας.

Κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών, η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία μπορεί επίσης να στηρίζει τη διακυβερνητική συνεργασία σε αστικά θέματα.

Άρθρο 11

Εξόχως απόκεντρες περιοχές

1. Τα ειδικά συμπληρωματικά κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που συνεπάγονται για τις περιοχές αυτές ένα ή περισσότερα από τα μόνιμα προβλήματα που εμποδίζουν την ανάπτυξή τους και τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ.

2. Τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποστηρίζουν:

- α) τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής όπως ορίζεται στο άρθρο 4·
- β) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, τα μέτρα για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών με σκοπό την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που συνεπάγονται για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές ένα ή περισσότερα από τα

μόνιμα προβλήματα που εμποδίζουν την ανάπτυξή τους και τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ.

Τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι επίσης δυνατόν να στηρίζουν δαπάνες για την κάλυψη αποζημιώσεων που χορηγούνται για την παροχή υποχρεώσεων και συμβάσεων δημόσιας υπηρεσίας στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.

3. Τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν υποστηρίζουν:
 - α) πράξεις που αφορούν προϊόντα τα οποία απαριθμούνται στο παράρτημα I της ΣΛΕΕ·
 - β) ενισχύσεις για τη μεταφορά προσώπων εξουσιοδοτημένων δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ·
 - γ) φοροαπαλλαγές και απαλλαγές από κοινωνικές επιβαρύνσεις·
 - δ) υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας που δεν εκτελούνται από επιχειρήσεις και για τις οποίες το κράτος ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 12

Μεταβατικές διατάξεις

Οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1300/2013 και 1301/2013 ή κάθε πράξη που έχει εκδοθεί βάσει αυτών εξακολουθούν να ισχύουν για τα προγράμματα και τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

Άρθρο 13

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή με την επιφύλαξη των όρων του παρόντος άρθρου.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 για αόριστη διάρκεια μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης τερματίζει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σ' αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ήδη ισχύουν.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη των εμπειρογνομόνων που ορίζονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αρχές που

προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου²⁷.

5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 4 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 14 **Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

²⁷ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 13.